תוכניות

הפלגה מקוצרת

התכונה האופיינית לתוכנית השידור הפופולרית ביותר בישראל, שלושה בסירה אחת, היא הצליפה הסאטירית בכל מכל כל. אולם לעתים קרובות הצליפה היא כה חסרת מעצורים, ופוגעת בדמויות ומונחים כה מקודשים, שעורכי התוכנית מצנזרים אותה בקפדנות לפני שידורה.

כך קרה גם השבוע, עם ההקלטה שנמשכה קרוב לארבע שעות, באולם ויקס המפואר של מכון וייצמן ברחובות. מה שנשאר אחרי העריכה הוגש ב־60 דקות של שידור. כמה מן הפנינים שנפסלו, מטעמים מובנים מאליהם למנהלי קול ישראל:

מה היו דמויות היסטוריות מסויימות כותבות בספר האורחים של לוד, אילו הגיעו לביקור לכבוד חג העשור? שפינוזה: „מה עמו של הטיפוס הזה אצלכם, שהתחיל להתעניין בי לאחרונה?“ איינשטיין: „מה אני אשם? חייסגאל הביא אותי!“

בשורה השלישית באולם נראה מאיר וייסגאל, ראש ועדת העשור, נהנה מאד מהתשובה. עוזר מיוחד ישב לידו, תירגם לו לאנגלית כל תשובה שהיתה קשירה בו, לפתע, אחרי שהזכירו אותו תריסר פעמים, הצביע לעברו דן בן־אמוץ: „יש לנו מול שחייסגאל איננו פה.“

נרגש באופן מיוחד נראה חרזן הסירה דן אלמגור. זו הפעם הראשונה הופיע בעיר הולדתו, כאשר משפחתו גורשה כחת „בהרכב מלא מאוד.“ על הסטאנוביץ של הפזמונאות העברית הוטל לחבר, תוך רבע שעה, עשרה חמשירים. החמשירים שצונזרו:

פרדסן דיוותיק וסימפאטי,
חלם על אירגון דימוקרטי.
כשניסו לרמות,
הוא היכה בלי חכמות
וצעק ברוסית: „... מאטי!“

חמשיר על איש יקנעם:

צעיר, וידוע גם מי הוא,
„יהודי מפוקפקן“ — כך הודיעו.
אז למיקווה הובל;
אך לפני שטבל
כבר צעק כבוד הרב:
„יהודי הוא.“

על סיסמת העשור בקשר עם האדיבות לתיירים, הגיב אלמגור:

מעשה בתלמיד בשם זוסא,
שאמר רק „תודה“ ו„בבקשה.“
במשרד החינוך
אז אמרו: „הוא ברוך,
כי הביא לנו שפע וברכה.“

מדעי. כאורחי התוכנית הוזמנו הפעם שחקני הבימה עדה טל ושמוליק סגל. יצחק שמעוני נתן להם את ספרו של שייקספיר רומיאו ויוליה, הסיל עליהם לחבר טקסט חדש, לפי קטעים שסומנו בעמוד 44, עבור מחזה ישראלי מודרני, מחזה צרפתי חורבן־לנפש. או מחזה מתקופת השיגשוג ברוסיה.

כאשר שלח אותם שמעוני לחדר מייחד, לחבר את האילתור, הגיב דן בן־אמוץ, איביו המושבע של שמוליק סגל: „הם הולכים לעשות אילתור או חילטור?“

סידרת השאלות הבאה כללה שאלות בנושאים מדעיים. התשובות שנמחקו מהשידור:

איך הופכים זבל לזהב? „ששוט מאוד, חסמבה!“ (אחי־נעמי) „השאלות שלך יהתשובות שלנו: (שלום רוזנפלד).

לגלי צחוק סוערים זכה, כרגיל דן בן־אמוץ. כאשר יצא הצחת לחדר צדדי, כדי לערוך סדרת תשובות, מצא דן הדפסת סטנסיל של נאום, אשר הוקרא בהרצאה של כינוס מדעי במכון. לשאלתו של שמעוני: איך מצליחים באהבה? התחיל בן־אמוץ להקריא את ההרצאה שמצא, שכללה הסברה מדויקת על: „אלקטרונים, פלוטונים ונויטרונים המתחברים יחד, עד הגיעם לנקודת רתיחה...“

פסימי או אופטימי? בחלק האחרון של הערב הוטל על אלמגור לחרז את הפזמון הסופי. פזמונו של אלמגור, שלא שודר, היתה מעין מצעד הישנים של המדינה, בנוסח השאלון העילג המפורסם של ועדת העשור.

שנה ראשונה מי יודע? / שנה ראשונה אני יודע. / קהל עצום שעות עמד / לראות מצעד שלא צעד.

שנה שניה מי יודע? / שנה שניה אני יודע / עומדים בתור לשוק שחור / ודוב יוסף עושה פולקלור.

שנה שלישית מי יודע? / שנה שלישית אני יודע. / סוף סוף הגיעו ממרומים / מרבד קסמים ושילומים.

שנה רביעית מי יודע? / שנה רביעית אני יודע. / כמה כבשים שבעות־רצון / סוף סוף מצאו רועה לצאן.

שנה שישית מי יודע? / שנה שישית אני יודע. / כמה כבשים תשאלנה: „איך? / אתמול רק בא וכבר הולך?“

שנה שביעית מי יודע? / שנה שביעית אני יודע. / בחלץ משהו כבר זז / כן, נפט עוד אין, אך יש כבר גז.

שנה שמינית מי יודע? / שנה שמינית אני יודע. / פרצנו דרך למפרץ / אך שבנו כי האו"ם לחץ.

שנה תשיעית מי יודע? / שנה תשיעית אני יודע. / אגם החולה התעקש / ולא רצה להתייבש.

כאשר התקרב אלמגור לשנה העשירית הביר לו שמעוני פתק, ביקשו לפחות בבית האחרון של השיר, לגלות מעט אופטימיות. אלמגור, במקום לקרוא את הבית האורגינלי:

שנה עשירית מי יודע? / שנה עשירית אני יודע. / חיים על שנור ויש מחסור / אבל עושים כאן חג עשור. **שינה את הטקסט תוך קריאתו למיקרופון, חיבר בית אחרון יותר אופטימי:** שנה עשירית מי יודע? / שנה עשירית אני יודע. / כבר אין פה שנור ואין מחסור / יש פה, יש פה... חג עשור.

ספן בן־אמוץ
אילתור או חילטור?

תדריך

המשדרים המפורטים מטה עשויים להיות בעלי ענין. שינויים אפשריים.

● **הגדר** (קול ישראל, יום ד', 19.20) — אופירה לרדיו מאת יהודה תהל, בהשתתפות רמה סמסונוב, רפאל רוזנבלט, מקהלה מדברת ותזמורת קול ישראל. נסיון להביא, במסגרת מצומצמת לשידור, קטע מאירועי הגיטו.

● **סיפור וופסנייך** (גלי צה"ל, יום ו', 21.15) — האופירה היהודית־ברוקלינית של ליאונרד ברנשטיין, בהנחת מרים תמיר.

המאזין הזהיר לא יפתח את מקלטו בתאריכים ובשעות המפורטים מטה, פן יטבע בגי השעמום.

● **שירת רחל** (קול ישראל, יום ו', 18.30) — שירי רחל הרגשנים, כפי שיקולקלו בפתוס המזוייף של קריינית קול ישראל.

● **חתונת הכסף** (קול ישראל, שבת, 11.30) — סיפורו הארוך מדי של חנוך ברטוב, אודות זוג פועלים ותיק במושבה, הוארך עוד יותר על־ידי המעבדת חנה בן ארי, נשמע כקריאה מייגעת בפועל חצעיר על־ידי שחקני התסכית.

● **אדם ונוף בישראל** (קול ישראל, שבת, 18.30) — אנתולוגיה לרדיו, של פרקים אשר קשה לקראם בעין. אחת הדרכים בה משניאים אנשי קול ישראל את האדם והנוף הישראליים על מאזיניהם.

דו־שבק

סתה טובה מתמיד

תשבץ העולם הזה 1072

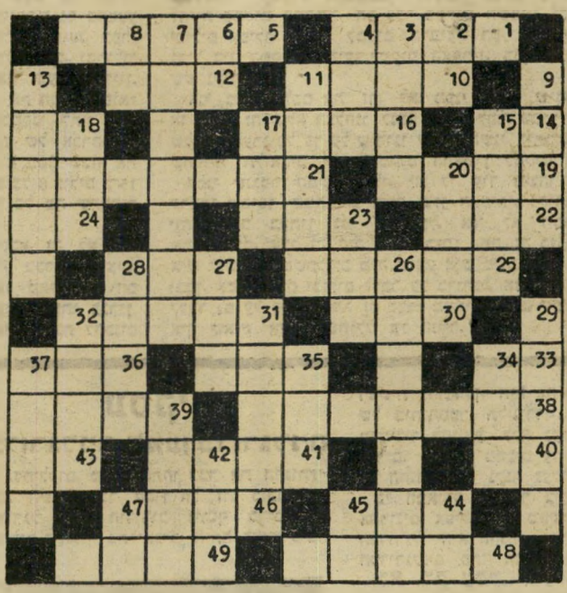

מאוזן: 1. עוד 5. מעבר רב־קרבות 10. נערה 12. אצל כמה סופרים היא נשפכת כמים; 14. בבקשה; 16. שטן הנכנס לנשמה; 18. צורה הנדסית; 19. הקיסר שניגן בעת השרפה; 21. סיגרית פילטר; 22. פרי; 23. לאחרונה נחנך כזה על הירקון; 24. שכנתה של רמלה; 25. העיר הגדולה; 27. שם חיבה לנערה שמה שושנה; 30. אחת העונות; 31. נשיא אמריקאי; 33. בדחן; 35. „... יהיה יותר טוב!“; 36. חודש; 38. זמר החנוכה; 39. יחידה צבאית; 40. הגיע; 41. שיכר; 43. מספיק; 44. אסיפה; 46. איש האהל; 48. את; 49. קופת ביטוח וחיסכון.

מאונך: 2. הכ"ף של סכו"ם; 3. ממלכה שכנה; 4. האשה מיריחו; 6. מצבה; 7. האהל; 8. מספר הצדיקים הנעלמים; 9. עובדת בגן־ילדים; 11. יש גם ללא תשלום; 13. מסבאה; 15. רהיט; 17. ממנו תזעק אבן; 18. מראשי הפרוגרסיבים; 20. בעל נסיון; 23. נמוך קומה; 26. דומיניון; 27. ... הבר מיועד לצדיקים; 28. יישוב; 29. ספר רב־עובדות; 31. כלי חקלאי; 32. יותר גוון מאשר צבע; 34. שעל; 35. שבך אל תטיל בחברך; 37. מודרני; 39. מעבודות המכבסה; 42. בתוך הכדור; 44. תחת הראש; 45. מטבע צרפתי; 47. מערב.